

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Pó'i'a acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dér' prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 fi.
pre unu triluniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplarin costa 15 cr.

Tóte siodieniele síbanii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, sí 30 cr. tacse timbrale.

Blastemulu romancei a-supra jucutieiiloru.

Dómne prapadesce,
Dómne pedepsesce,
Cu a ta taría,
Cu a ta mania,
Pre toti cáti su' rei,
Cáti su' jucutiei.
Dà li 'n a loru cale,
Pe a loru carare,
Totu feliulu de bóle,
Sà nu se mai scóle,
Sà jaca pe patu,
Gemendu ne'ncetatu,
Sà se pocaiésca,
Sí sà se muncésca,
Cum ne facu pre noi,
Fore oi sí boi,
Fore de vestmente,
Fore 'ncaltiemente,
Fore de farina,
Fore de slanina,
Fore de avere,
Fore mangaiere.
Tramite li Sante,
Tu pré bunu Parente,
Relé sí nevoi,
Cum le sentímu noi,
Candu ne lasa goi,
In érn'a cea grea,
Fore de-o surcea,
Fore de-o nui'a,
Fore focu caldutiú,
La pruncii micuti,
Tramite 'ndurate,
Tu, ce faci dreptate,
La acesti strigoi,
La acesti ciocoi,
La acesti vampiri,
Fore de sentíri;
Totu ce scii mái reu,
Totu ce dorescu eu:
Tramite li focu,

Sà-i arda pe locu.
Tramite-li para,
Sà-i arda 'ntr'o séra,
Tramite li apa,
Sà-i innece 'ndata,
Trasnetu sí putiöse,
Fulgere gretiöse,
Ca sà-i potopésca,
Sí sà-i prapadésca.
Sà nu ni mai vina,
In casuti'a plina,
De mici copilasi,
Nóua dragalasi,
Sí sà li rapésca,
Sà li jucutiésca,
Panea de pre mésa,
Hainele d'in casa,
Sà-i lase plangundu,
De fóme gemendu,
Sà-i lase goluti,
Miseri sí desculti.
Scapa ne Parente,
Te rogàmu ferbente,
Cum Tu socotesci,
Cà o nimeresci,
De acesti strigoi,
De acesti ciocoi,
Ce ne necasiescu,
Sí ne jucutiescu
De totu ce avemu,
De nu mai potemu,
Te rogàmu pré bune
Fii bunu sí ni spune,
Déca-i prapadesci,
Déca-i pedepsesci,
Sà mai lepadàmu,
Grigi'a ce-o portàmu.
Cà noi de necasu,
De grigia, unu ceasu
Nu avemu odina,
N'avemu dí senina.
Totu la ei gandimu,
La ei socotimu,
Totu de ei visàmu,

De ei fantasămu.
 Fă, să scimu și noi,
 Că nu sunt strigoi,
 Că nu-su' jucieii,
 Ômeni de cei rei.
 Să mai resuflămu,
 Să mai cugetămu
 L'ai nosti copilasă,
 Scumpi și dragalasi;
 Cum să-i crescemu mari,
 Voinici, bravi și tari,
 Să ne mantuiésca,
 Și să ni golésca,
 Tiér'a de calăi,
 De ômeni misiei
 Ce nu se sfiescu,
 Nu se 'ndestulescu,
 A ne apesă,
 A ne împilă.

B. Ch. F. T.

Cuiu cu cuiu.

— Poveste d'in betranii. —

A fostu odata ce a fostu, că de n'ar fi, nu s'ar po-vesti; a-poi neci eu nu stau a minti, ca unu purecu a plesni; neci nu portu mintiunile cu saculu, ci numai cu desagulu.

A fostu odata unu omu fôrte avutu, dér' negru la sufletu. Acestu omu avè datina a se naravi cu slugitorii sei intr'unu mou fôrte ingrozitoriu.

A-nume elu se legă a plati slugii ori ce va cere, déca acel'a, in restempulu cătu va slugi la dinsulu, nu se va mania ori ce ar face stapanulu cu elu. La intemplanse inse déca slug'a, d'in ori ce pricina, s'ar mania, atunci să aibe dreptu, ca in locu de plata, să taie nasulu la sluga.

Căti-va fetiorasi harnici s'au și incercatu a-lu slugi, dér' in urm'a urmeloru blastematulu de omu i mania pre toti și asie neci unulu nu a scapatu netaiatu la nasu.

Vestea omului acelui'a deci se lată in tóta lumea, și a ajunsu și pana la Pacal'a.

Deci Pacal'a și-pusa 'n gandu, că va cercă elu unu norocu cu acelu omu afurisitu, și-asie déra se duse indata la elu imbiendu-i-se de sluga.

— Bine — dise omulu celu reu — eu te priimescu, dér' să scii, că déca te vei mania, am să-ti tai nasulu.

— Fia, — dise Pacal'a — dér' déca te vei mania tu pre mine?

— Atunci — respunse stapanulu — vei avè dreptu tu să-mi tai nasulu.

— A-poi bine, stă târgulu, — dise Pacal'a ridiendu — și căta vreme am să te slugescu?

— Pe candu va cantă cuculu mai antai, ti-s'a implini anulu — fu respunsulu stapanului.

Dupa acésta naravéla s'au dusu amendoi la cas'a satulu și spre mai mare intarire, au facutu scrisóre precum adica s'au invoitu.

— Acum'a déra te du la plugu — i dise stapanulu. Pacal'a s'a dusu la plugu și a aratu tóta di'a, dér' stapanulu nu i-a tramisu nemieu de mancatu.

Vediendu Pacal'a, că nu-i trametu de mancatu, a luatu unu sacu de samentia, și vendiendu-o la o crisma d'in apropiere, se ospetă cum se cade.

Stapanulu, care nu sciu, că ce a facutu Pacal'a, a socotitu, că dóra elu s'a și maniatu, deci sosindu sér'a a-casa l'a intrebatu, că superatu-e pentru-că n'a capetatu de mancatu?

— Ba, — respunse Pacal'a — că-ci ce mi mie de o mancare.

Alt'a di era o pată asemene; ér' elu era vendù unu sacu de grâu.

— Da ce-e — l'a-intrebă érasî stapanulu ridiendu — nu te-ai superatu, că nu ti-am tramisu de mancatu?

— Nu face nemieu — respunse elu votosu.

Ast'a totu asie mersu căte-va dile.

Intr'o di a-poi, stapanulu a bagatu de séma, că ce face Pacal'a, deci spuse nevestei, ca să-i deie lui Pacal'a de mancatu, că de nu e mai reu.

Atunci Pacal'a dise cătra stapanulu seu: da superatu-te-ai, stapanu?

— E, ce-mi pasa mie de căti-va saci de bucate — respunse elu muscandu-si busele.

Peste căte-va dile stapanulu dede porunca lui Pacal'a să duca gunoiu la campu.

— Unde? — intrebă Pacala.

— Ti va aretă canele, du-te numai dupa elu.

Pacala a facutu precum i s'a spusu.

Canele fiindu caldu s'a asiediatu intr'unu siantiu, deci Pacal'a descarcă gunoiulu a-colo.

Audiendu stapanulu, că ce a facutu Pacal'a, ferbea de mania, dér' pe candu lu-intrebă Pacal'a déca e maniosu? respunse, că nu.

Pre stapanulu lu-cuprinse grigi'a, deci se svatuî cu muierea, că ce să faca cu Pacal'a.

— Să-i poruncesi, ca să-ti faca pana mane unu podu peste gradina, dér' asie, ca o calcatura să fia môle, éra alt'a tare.

Porunc'a s'a datu.

Dupa ce se culcara toti, Pacal'a intră in staulu și omori tôte oile stapanului asiedindu o óia cu fôlele, alt'a cu spinarea in susu, și éta că podulu pofritu fu gata.

Dupa ce stapanulu dedù de veste, érá să lesine, dér' totusi s'a retienutu, că Pacal'a l'a intrebatu, că maniosu-e?

— Ba nu-su maniosu, că voiú cascigă eu alte oi.

Dupa atâte pagube stapanulu nu mai scia, cum să scape de Pacal'a.

In urma a hotaritu, că mane-di nevést'a lui să se suie intr'unu pomu și să cante ca cucii, că asie a-poi i s'a implini anulu și-oru scapă de dinsulu.

Asie s'a și facutu.

Pacal'a inse, catielu ce érá, scia bine, că ce cucu canta, deci dise:

— Audi stapanu canta cuculu?

— Adu — respunse stapanulu cu graba — asie déra ti-s'a implinitu anulu, poti merge. Ce am să-ti platescu?

— Stai, stapanu — dise Pacal'a, — să vedu mai antaiu cuculu acel'a, că n'am vediutu cucu de candu sum pe lume. — Dicendu aceste se duse la pomu și atăt'a a scuturatu de elu, pana a caditu stapan'a și si-a ruptu unu petioru.

— Da superatu esci, stapanu — intrebă Pacal'a.

— Cum dracu să nu fiu, candu vrei să-mi omori și femeia — respunse stapanulu plinu de mania.

— Atunci — dise Pacal'a, scotiendu brisic'a, — ada nasulu incóce! Și cu aceste i taiă nasulu.

— Vedi asie e bine, stapanu, cuiu cu cuiu.

* * *

Alt'a di a-poi Pacal'a se duse mai departe in lume. Unde va fi ajunsu și ce a mai facutu, vi voiú povesti de alta data.

Instruarea recrutului.

Abrichter-ulu stă nainte

Si dice cătra recrutu:

„Ai grigia și tiene 'n minte

Ce ti-'oiu spune acum' pe scurtu.

Mai antaiu vine *Stelung*-ulu.

Hoptach. Jánó, susu, stai dreptu,

Tinde-ti manile de-alungulu

Si te imfla dela peptu!

Petiórele la olalta

Strange-le, că te lovescu,

De-ti saru ochi colo 'n balta,

Unde bróscele clocescu.

Capulu susu sî peptu'-afore
Trage-ti umerii 'napoi,
Cà de nu, eu pan' ast'éra
Facu d'in tine unu cimpoi!

Cauta dreptu, sî stai in pace
Nu cum-va sà misci d'in locu,
Cà déca alt'a n'oiu face,
La urechii ti-'oiu pune focu!

*

Dér' sormanulu de recrutu,
Ne potendu rabdá mai mulu
Atàte chinzaiuri grele
Si atàte vorbe rele,
Si-aduse a-minte 'ndata
De dícal'a 'ndatinata:
„Cà déca ungi rôt'a bine,
Se întórce ca de sine.“

Chiama-Abrichter-ulu de o parte,
Sî-i cinstesce càtu se cade,
Unu fiorinu, séu póte duoi, —
Nu-se tiene-acea de noi!

* * *

Abrichter-ulu stà nainte,
Sî d ce càtra recrutu:
„Fii bunu, frate, tiené 'n minte
Ce ti-'oiu spune-acum pe scurtu.

Mai antaiu *Stelung*-ulu vine,
— Stai numa' comotu, in „*Ruht*“, —
Ast'a trebe sà-lu scii bine,
Sà-lu inveti pan' esci recrutu!

No sî-apoi neci cele-l-alte
Nu sunt grele asiè de totu,
Intr'o luna, diumate,
Sà le 'nvetie, toti le potu!

Deçi te pórtá numai bine,
Pan'-acum' cum te-ai portatu,
Sî-apoi grigi'a mea de tine, —
Eu te-'oiu dá la avangiatu!“

3-p'a.

Corespondintia.

Petioru de raiu, in Iun'a
primesdieloru, anulu nedrep-
tãtiriloru.

Cinstite cetatiene „**Gur'a Satului**“!

Am auditu sî dela unulu sî dela altulu, cà
cinsti'a ta esci unu omu forte iscusitu, cu mare sfatu,
sî cu multa influentia la locurile mai inalte, sî cã cin-
sti'a ta grabesci spre mangaierea celoru necasiti; pentru
acea sî alergu la Domni'a ta in necasulu meu, plinu
de sperantia, cà me vei sî mangaiè.

Vei fi sciendu Dta, cà mai in vér'a trecuta ora-
siulu nostru sî-perdu-se Tribunalulu, pr'in ce o
multime de inteligenti romani ne-au parasitu, impre-
una cu unu venitu anuale de câte-va mii; acést'a inse
a fostu cale-vale, acum ne amenintia unu perichu cu
multu mai mare sî talietoriu in viétia. — E vorba
sà ne perdemu d'in orasiulu nostru sî pre Santi'a Sa
episcopulu nostru sî cu elu intregu clerulu gremiale.

Desienii ambla cu mani cu petiore ca sà cascige stra-
mutarea resiedintiei episcopesci la ei, promitiendu câte
sî mai câte sî a-nume: cà voru face baserica catedrale,
resiedintia sî seminariu, sî decum-va voru reusi cu
acestu planu, pace de capulu nostru, unu venitu anu-
ale de 80—100 mii floreni se duce in ventu.

Dreptu acea cinstite Dle, luandu in consideratiune
daun'a ce ni s'ar causá pr'in acést'a stramutare, in
numele orasiului sî tuturor armeniloru magiarisati te
rogu, ca pe unulu, carele esci amicu cu Santi'a Sa sî
ai votu in diét'a d'in Pesta, — recte esci membru as-
cultatoriu a galeriei acelei'a — sà binevoiesci a ne
spriginí in acestu perichu ce ne amenintia.

Decum-va ti va succede, atunci bucura-te, cà busu-
nariulu a sà ti-se imple cu galbeni, de cari inca n'ai
vediatu, n'ai pipaitu sî in busunariu-ti neci odata n'au
petrunsu.

In speranti'a unui resultatu mibucuratoriu sî pana
la revedere, am onóre a me subscrie

alu cinstiei tale sinceru:

V. Fergeteg de Csákányfalu
cetatienu romanu.

Lui „Bor-sem Jánó.“

„Bor-sem Jánó“ celu micutiu,
Pilindricu de jidovatiu, —
Sî-asta-di mane unguoiu,
Busumflatu ca sî-unu broscoiu, —
Sbéra 'n tiéra cu amaru,
Cà: „oláhul vagynk már“!

Dice: „colo 'n Bucuresci,
Peste muntii romanesci,
Domnulu *Suhr* s'a cutesatu,
(Ca unguru adeveratu.)
Chiaru cu propri'a sa mana,
A scrie 'n limb'a romana
Biletele de intrare
Pentru circulu seu celu mare.“

Vai de mine ce necasu
La „Bor-sem Jánó“ pe nasu,
Cum se mira elu de tare
Pe-asiè ceva intemplanu.

Bor-sem Jánó, Bor-sem Jánó,
Lasa-te mai pe pianó —
Cà, Dieu, decàtu domnulu *Suhr*
Tu cu multu mai multu esci suru!

Taurhoiota Pialfa.

Intrebãri si raspunsuri.

Int. — Pentru-ce a promisú óre primariulu inainte de
alegerea sa de primariu, pre onórea sa, cà plat'a de 1200 fl.
v. a. nu o va trage, ci o va lasá in cass'a cetãtii libere?

Resp. — Fórtu simplu, pentru-cã elu póte sà nu-si tiena
cuventulu.

Int. — Tu Nina, pentru-ce nu-ai lueratu nemica adi?
(intrebã barbatulu pre soci'a sa.)

Resp. — Draga Nica, pentru-cã Puiutiulu, alias rud'a
orasiului a fostu la mine sî mi-a curtenitu, scii ca totu de un'a.

TRÉNC'A SÍ FLÉNC'A

T. Vai de mine, sora draga, cà tare ai mai slabitu, de candu nu te-am vediutu. Unde ti-su pulpele cele grase, ce le aveai?

F. Sunt — in spalatura, draga!

TAND'A SÍ MAND'A.

T. Mare intieptu te tieni tu, frate Manda, rogu-te nu mi-ai scii spune: „càti filosofi grecesci cunosci tu, sî cum focare se numescu acei'a?”

M. Sà vedi, frate, eu am auditu de 8, di: *optu*; inse cunoscu numai pre *uniculu* unulu; én stai nitielu, cum n'aibe se sî chiama? unulu este, *Thales*, alu duoile *Solon*, alu freile *Cleobolus*, alu patruile *Cheilon*, alu cincele *Periandros*, alu sîsele *Epimenidis*, sî alu sîeptele este — facticu — *Anacharsis*; ér' modernu pretinsulu este: alu optule, *Gorgias* (sofisto-nihilistu) *Puppos-Poppandros* megas logofetos.

T. Ba-e pace, n'ai cetitu bine istoriele germane, se vede, cà esci superficialu científico-litararo-istorico-filosofico-diplomatico-politico-canonic-bulistico-criticus; én asculta sî én sà vedi: „cei sîepte sunt toti filosofi cum i numesce germanulu (némentulu dracului) „*Wetsen*“; ér' noi cei mai neinvetiati, pardonu — nededati cu nemtiésca — ii numimu „intiepti“; dér' alu VIII-le, adeca cu slova alu *optu-le* asiè se vede a fi „*Waise*“ dupa nemtiésca, — séu cumu asi dice-o romanesce „orfanu.“

M. Bine, bine, frate Tanda, — vedu, cà tu esci mai alu dracului decâtu toti filosofi grecesci, nemtiésca, rusesci, turcesci, sfrantiuseasci, anglesesci sî chinezesci; dér' én spune mi la urm'a urmeloru: „cum de nu apare „*Gur'a Satului*“ in form'a cardinala marigóne rosia precum ne momise mai de curendu à la „*Floh*“ nemtiéscaulu umoristu d'in *Vien'a*?”

T. Vedi, cà prostu mai esci tu, frate Manda, — séu cà te prefaci de alu dracului cè esci, de mi puni asiè intrebare grea. „Atunci va aparè, candu o va censurá filosofulu alu VIII-le grecescu d'in secululu modernu XX. *Gorgios Puppos Poppandros* sî o va aflá de adeveratu umoristica!!!“

M. No cà ti-ai gast'o, au nu sci tu, cà dinsulu numai unu scopu are inca, adeca sà censuredie d'in *avocati'a ungurésca*, — sî atunci noi amu gatato cu glumele!

T. Alduésca-lu Ddieu sî toti sîntii mucenici d'in curtea vladicésca; dér' eu nu credu, ca sà mai ajungemu sî noi véculu acel'a cu chipulu lui Ddieu, póte cà vre unu uriesu nesdravenu.

T. Da mai scii ceva nou, frate Mando?

M. Dóra s'a pusu vr'unu fispanu romanu la Caransebesu?

T. Ba nu, frate Manda, lucru sî mai mare, decandu am ajunu in tier'a lui Pist'a, s'a scumpitu piperc'a sî sapunulu.

M. Da cum asiè?

T. Da, éca asiè, cà de atuncea se transportéza cu vagóne nenumerate piparc'a sî sapunu d'in tier'a lui Pist'a la Caransebesu pe sém'a trifoliului armenescu-slaninarescu sî schvabescu spre a mirosí piparc'a de necasu, cà nu potura trantí pre vitezulu *Traianu* sî spre a spalá cu sapunu rusinea pentru facerea a nenumeratelu denuntiatiuni la Pute-a- peste, inse nu o potu spalá!

M. A! acuma pricepu sî eu!

Càrtiariulu satului.

Amiculu meu d'in *Bucuresci*: precum ai vediutu, celoru tramise bucurosu li-am datu locu. „*Laturomachi'a*“ o asceptu cu doru. Parerile despre lucràrele lui 3-p'a sunt la locu, asemene e sî judecat'a mea. Adres'a lui e Aletea (Elek) u. p. Kétegyház. Cela-l-altu teneru alu nostru se afla in Bucuresci, in tipografi'a lui Thiel & Weisz. Da, s'a dusu in Romani'a, la svatulu meu, pentru a studié mai multu, cà-ci voiá a-ici sà se lase de carier'a sa sî sà se faca teologu. Deci fii mentore pentru elu. Ti multumescu pentru complimentele ce le faci diurnalulu meu, pentru a cui esistinta me luptu cu multe neajunsuri. Cris'a ministeriale de a-colo inca nu o sciu apretiu dupa adeverat'a ei insemnàtate. Fii bunu esplica-te mai in detaiu. La noi este unu postu vacante de profesore la preparandia. Ce dici. Salutare fratiésca!

Sinházi és Casino-egyletnek O. A lap félvi ára 4 frt, tehát 1 frtot kértünk még. Az ezidei megjelent számokat azonnal elküldtük. Kérjük jövőre a megrendelést korábban teljesíteni, hogy tájékozhasunk. Tisztelettel.

Lui *Flecea* in O. — Honor non est honorati sed honorantis, = ciufulu cînfulesce lumea. Nu ne dóre capulu de poreclitirele cele neculte ale lui L. — Te rogu sî pe venitoriu, déra ceva mai obiectivn.

Proprietariu, sî editoriu redactoru respundietoriu: **Mircea B. Stanescu.**

Publicatiuni tacsabili.

D'IN VIEN'A

toemai acum am sositu a-casa, aducendu de a-colo *diverse materii de vestminte sî articuli de moda*, de gustu delicatu, sî

dupa mod'a cea mai prospeta,

pentru

sesiunea de **primavéra** sî de **véra.**

Bolt'a sî magazii'a mea astu-feliu de nou provisionate cu materii prospete, le recomendu on. publicu in deosebita atentia, straduindu-me a-lu satisfice atátu cu punctualitatea servitiului, càtu sî cu moderarea pretiuriloru.

I. D. Doge,

negutiatoriu de pandiaria, marfuri sî lips-cane, in Aradu, largulu principalu, cas'a magistratulu.